

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 353-1992

Fq.Con.núm. 33/28

V legislatura

Any 2000

Núm. 14

Presidència
de l'Honorable Sr. Santiago Ferrer i Costa.

Sessió celebrada dia 13 d'abril del 2000

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I.- COMPAREIXENCES:

1) RGE núm. 774/00, sol·licitada per quatre diputats membres de la Comissió de Cultura, Educació i Esports, pertanyents al Grup Parlamentari Socialista, de l'Hble. Sr. Conseller d'Educació i Cultura, per tal d'informar sobre la primera reunió de la Junta Insular de Patrimoni Històric.

174

EL SR. PRESIDENT:

Senyores i senyors diputats, començarem la sessió del dia d'avui, i els demanaria en primer lloc si es produeixen substitucions.

EL SR. RAMONELL I AMENGUAL:

Sí, Joan Ramonell substitueix Joan Marí Bonet.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Ramonell.

EL SR. MARÍ I SERRA:

Joan Marí i Serra substitueix Tirs Pons.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Marí i Serra.

EL SR. FONT I BARCELÓ:

I Jaume Font, Sr. President, substitueix Antoni Pastor.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Font.

I.- Compareixença RGE núm. 774/00, sol·licitada per quatre diputats membres de la Comissió de Cultura, Educació i Esports, pertanyents al Grup Parlamentari Socialista, de l'Hble. Sr. Conseller d'Educació i Cultura, per tal d'informar sobre la primera reunió de la Junta Insular de Patrimoni Històric.

A continuació procedirem al debat del punt únic de l'ordre del dia, relatiu a la compareixença RGE núm. 774/00, sol·licitada per quatre diputats membres de la Comissió, pertanyents al Grup Parlamentari Socialista, de l'Hble. Sr. Conseller d'Educació i Cultura, per tal d'informar sobre la primera reunió de la Junta Insular de Patrimoni Històric. Assisteix l'Hble. Conseller d'Educació i Cultura, al qual donam la benvinguda, acompanyat dels alts càrrecs Pere Muñoz, director general de Cultura, i la Sra. Catalina Ferrando, que és la cap de servei de Cultura.

Té la paraula en conseqüència l'Hble. Conseller d'Educació i Cultura, Sr. Damià Pons i Pons, per fer l'exposició oral.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Damià Pons i Pons):

Gràcies, Sr. President, senyores diputades, senyors diputats. Com saben tots vostès a la Llei de patrimoni històric de les Illes Balears, aprovada el mes de desembre de l'any 98, en el seu article 95 s'establia la creació de la Junta Interinsular de Patrimoni Històric. L'altre dia, exactament dia 1 de febrer de l'any 2000, es va constituir aquesta Junta Interinsular de Patrimoni Històric, i vaig considerar que podria tenir el seu interès per

part de tots els membres de tota aquesta Comissió de Cultura i Educació del Parlament de les Illes Balears tenir un coneixement del contingut d'aquesta primera reunió de constitució, que a la vegada va ser una reunió de treball, perquè jo crec que sobre la Junta Interinsular de Patrimoni Històric existeixen unes certes expectatives respecte de la seva capacitat de funcionament i de donar resposta a les necessitats del nostre patrimoni, i a la vegada pot ser aquesta Junta Interinsular de Patrimoni Històric un instrument, una fórmula generalitzable a altres tipus de gestió de cultura, d'altres àmbits de gestió de cultura, en el procés de relació Govern-consells insulars.

Com he dit fa un moment, la primera sessió va ser dia 1 de febrer de l'any 2000, es va constituir, com no podia ser d'altra manera, en aquest mateix Parlament, a la Sala d'Actes, i assistiren com a vocals la consellera de Cultura del Consell Insular d'Eivissa i Formentera, la Sra. Francesca Tur Riera; l'assessor coordinador d'urbanisme Sr. Rafel de Lacy Fortuny en representació del Consell Insular de Mallorca; el Sr. Josep Portella Coll, conseller de Cultura, Joventut, Educació i Esports en representació del Consell Insular de Menorca. També hi va assistir el Sr. Pere Muñoz Perugorria, director general de Cultura com a vocal representant del Govern de les Illes Balears, i hi va assistir també el Sr. Miquel Barceló Llompart com a assessor del Consell Insular de Mallorca; i evidentment també hi vaig assistir jo mateix, en representació del Govern. Va actuar de secretària de la Junta la Sra. Catalina Ferrando Ballester, que és la cap de servei de Cultura del Govern de les Illes Balears, perquè la primera cosa que va proposar el president de la Junta Interinsular és que s'acceptàs la Sra. Ferrando com a secretària amb continuïtat d'aquesta Junta Interinsular.

La primera cosa que vàrem fer va ser repassar l'articulat de la Llei que feia referència a la Junta Interinsular, per tal de recordar i comentar entre tots el contingut d'aquest article i d'aquesta manera definir sense ambigüitats i sense possibles contradiccions interpretatives després el contingut d'aquest punt.

Una vegada fet això, el president de la Junta Interinsular va proposar que a les reunions a més d'assistir-hi els vocals abans esmentats, hi poguessin assistir en condició d'assessors amb veu però sense vot una sèrie de persones més que es va considerar que era positiu que hi assistissin. Quines són aquestes persones? Concretament el director general d'Arquitectura i Habitatge i el director general de Pressupost, en bona mesura perquè el director general de Pressupost pot ser qui millor control i canalitzi els recursos que s'han de destinar a l'1% cultural, ell és el qui té centralitzada la gestió, per dir-ho d'alguna manera, dels pressupostos de la comunitat autònoma; i el director general d'Arquitectura i Habitatge perquè és evident que des de la conselleria dins la qual s'inclou aquesta direcció general es realitza un nombre considerable d'obres públiques, i a més a més és una conselleria que pot destinar, així ho ha fet en anys anteriors, una partida dels seus pressupostos a rehabilitació de patrimoni. També es va proposar que assistís com a assessor, o fos present amb veu però sense vot, el conseller de Cultura i Joventut del Consell Insular de Mallorca, perquè dins la nova distribució de les

competències de patrimoni que ha establert el Consell de Mallorca n'hi ha unes, de competències de patrimoni, les que estan relacionades amb l'àrea d'urbanisme, que han estat traspassades a Urbanisme, i n'hi ha unes altres, les més destinades a rehabilitació i estudi del patrimoni, que han quedat incorporades a l'àrea de Cultura i Joventut. En principi aquesta proposta va ser acceptada, i per tant se suposa que a partir de la propera reunió de la Junta Interinsular totes aquestes persones que ara he indicat s'incorporaran amb veu però sense vot a la Junta Interinsular. Creim que d'aquesta manera la interrelació entre les diferents institucions, i a nivell intern la institució del Govern de les Illes Balears farà més fàcils les coses.

Després es va parlar a un moment determinat, es va recordar que una de les funcions de la Junta era ser consultada preceptivament sobre qualsevol projecte de llei o reglament en matèria de patrimoni històric, i aleshores es va recuperar un esborrany que ja havia existit durant l'anterior període de Govern de decret del reglament d'intervencions arqueològiques i paleontològiques, vàrem acordar recuperar aquest esborrany, no sé si a més de recuperar-lo s'hi han introduït algunes modificacions o no, en aquest moment no ho sabria dir, bàsicament crec que és el mateix esborrany que ja existia a l'anterior període de Govern.

Aquest esborrany es va trametre als tres consells insulars, als directors dels museus gestionats per la Conselleria d'Educació i Cultura, als arqueòlegs territorials i a les entitats ARCA i Societat Arqueològica Lul·liana, per tal que en fessin les anotacions i valoracions que considerassin oportunes, i també es va acordar trametre aquest decret a les institucions consultives que apareixen previstes a l'article 96 de la Llei del patrimoni històric de les Illes Balears que, com vostès saben, són la Universitat, l'Institut d'Estudis Balearics, l'Institut Menorquí d'Estudis i l'Institut d'Estudis Eivissencs.

Així mateix la voluntat que es va manifestar en aquesta primera reunió és que a la segona reunió de la Junta Interinsular ja es pogués aprovar el decret, però per tal que això fos possible es va encarregar a una comissió de tècnics que assumissin o acollissin els possibles suggeriments que es fessin des de cada institució, i els tècnics encarregats són la Sra. Cristina Rita Larrucea, arqueòloga del Consell Insular de Menorca; la Sra. Catalina Ferrando Ballester, cap del Servei de Cultura del Govern de les Illes Balears; el Sr. Miquel Barceló i Llompart, cap de l'Àrea de Patrimoni del Consell Insular de Mallorca; i el Sr. Joan Ramon Torres, arqueòleg del Consell Insular d'Eivissa i Formentera. Aquestes persones, constituïdes en comissió, valoraran, estudiaran i elaboraran la proposta definitiva de decret que, repetesc, serà aprovada -aquesta és la previsió- a la propera Junta Interinsular, i evidentment pretenem que s'aprovi amb el consens de totes les persones i institucions representades a la Junta.

Una altra qüestió que es va tractar en aquesta Comissió Constituent que, repetesc, va ser una reunió de feina, va ser veure si, com permet la llei, s'havia d'ampliar el nombre d'entitats consultives en matèria de patrimoni. He dit fa un moment que la llei estableix que són entitats consultives la

Universitat, l'Institut d'Estudis Eivissencs, l'Institut d'Estudis Balearics, l'Institut Menorquí d'Estudi. Aleshores es va proposar, i així va ser acceptat, que dues altres institucions fossin incorporades dins el grup d'entitats consultives, concretament aquestes dues entitats són Societat Arqueològica Lul·liana, una societat amb 150 anys d'història darrere, i amb una publicació absolutament insubstituïble com és el *Butlletí de la Societat Arqueològica Lul·liana* de cara a estudiar el patrimoni de les Balears; i l'altra és l'Associació per a la Revitalització dels Centres Antics, o sia ARCA, que és una entitat que ha fet molta feina aquests darrers anys en la conscienciació social sobre el valor del patrimoni històric.

Evidentment el fet que s'acceptin aquestes dues entitats com a entitats consultives no vol dir que la quota d'entitats consultives estigui tancada, ni molt manco, sinó que la idea seria que en la mesura que hi hagi entitats que tenguin operativitat, no només nom i història, que tenguin a la vegada operativitat en el moment present en relació a la tasca d'estudiar i difondre el patrimoni s'hi poguessin incorporar.

Després una qüestió també important és el tema de la Comissió de Valoració del Patrimoni Històric Artístic. És una competència de la Junta crear una comissió que ha de valorar els béns culturals, els ha de valorar artísticament i econòmicament en el cas que sigui necessari fer-ne una valoració econòmica, i aleshores acordarem que des de la Conselleria d'Educació i Cultura es redactarà un esborrany de document de creació, composició i funcions d'aquesta comissió per al seu estudi posterior i aprovació. Jo crec que a la pròxima Junta Interinsular com a mínim hi ha d'haver un esborrany que permeti que tots els membres de la Junta puguin donar una primera opinió sobre aquest organisme que es pretén crear. A la vegada la Junta s'ha d'organitzar internament, i per tant haurà d'elaborar i aprovar el seu reglament d'organització i funcionament, i això, repetesc, s'aprovarà en una propera reunió de la Junta.

Després va venir un punt, que probablement era el tema de més contingut de tots els que es varen tractar a la reunió de constitució de la Junta Interinsular, que és el tema relacionat amb l'1% cultural, en el qual hi ha moltes esperances dipositades que per ventura quedaran una mica frustrades, en la mesura que els recursos que generi l'1% cultural no responguin a les expectatives que tots plegats puguem haver tingut. Però bé, com a mínim hem d'intentar que l'1% cultural sigui un pressupost real, com mana la llei, destinat a patrimoni. Aquí una primera cosa que es va fer és que des de la Junta Interinsular, en una carta del seu president, es recordaria a totes les institucions públiques de les Illes Balears quins són els deures de les diferents institucions en matèria d'1% cultural. Ja sé que la llei ho recorda, no ho recorda, ho diu, ho marca, però vàrem creure que aquest recordatori podria ser interessant, i a la vegada vàrem acordar que havíem de comunicar a l'Estat la voluntat que l'Estat consideràs com el seu interlocutor vàlid en matèria d'inversions per a recuperació del patrimoni a les Illes Balears la Junta Interinsular de Patrimoni Històric, evitant-nos així que cadascú pel seu propi compte s'espavili i intenti aconseguir recursos per iniciativa pròpia. Creim que això crearia greuges i dificultats que no són massa recomanables.

Aleshores un punt important va ser establir els diferents programes d'actuacions en els quals s'ha d'invertir l'1% cultural, per què ha de servir l'1% cultural? Delimitar una mica el territori. Aleshores vàrem fer una llista, que em sembla que és de devers 10 programes d'actuacions diferents, que jo ara em permetré esmentar-los: El primer de tots, rehabilitació del patrimoni arquitectònic, civil, religiós i militar; el segon, Pla de catedrals; el tercer, conservació, consolidació i restauració del patrimoni arqueològic, paleontològic i etnològic; quart, catalogació, conservació i restauració del patrimoni bibliogràfic i documental; cinquè, adquisició de béns del patrimoni històric; sisè, foment de la creativitat artística; setè, difusió en l'ensenyament i a l'exterior del patrimoni històric de les Illes Balears; vuitè, foment de la investigació sobre el patrimoni històric de les Illes Balears; i novè, mesures de desenvolupament de la Llei del patrimoni històric.

He de dir que aquests nou programes d'actuacions no han estat dits per mi, ni tampoc no apareixen esmentats a l'acta que fa referència a la reunió de la Junta Interinsular d'una manera jerarquitzada. No vol dir que el primer, segon i tercer repongui a un ordre jeràrquic, sinó que són els deu programes d'actuacions que podran ser destinataris de recursos.

Un debat que vàrem tenir és a veure si l'1% cultural també havia de servir per crear infraestructures culturals de nova planta, però es va considerar que aquest tipus d'inversions, que a les Illes Balears són necessàries, és evident que són necessàries, no podia passar per l'1% cultural, entre d'altres coses perquè vàrem creure que s'havia d'assumir des d'altres partides pressupostàries del govern de les diferents institucions, és un criteri com un altre, hi va haver opinions contrastades, però al final l'opinió que va predominar va ser aquesta, i per tant no hi ha inversió d'obra nova, per entendre'ns, per construir equipaments culturals.

Després un altre tema que es va tractar, que està relacionat també amb l'1% cultural és el tema de la distribució del fons provinent de l'1% cultural. Aleshores, aquí per ventura no sé si és una mica complex el que diré, i no sé si s'entendrà bé, però clar, es tractava de veure com es repartia l'1% cultural que el conjunt de les institucions públiques de les Illes Balears recaptassin per invertir en aquests nou programes d'actuacions diferents que jo he esmentat. Aleshores es varen acordar una sèrie de punts de vista, de propostes, que serien poc més poc manco les següents: Cadascuna de les illes invertirà l'1% cultural que ella mateixa recapti en el seu propi territori. Vull dir amb això que si el Consell de Mallorca, de Menorca o d'Eivissa i Formentera fan una obra de més de 50 milions de pessetes, i per tant aquesta obra ja genera un 1% cultural, aquest 1% cultural s'invertirà en el territori de la pròpia illa, primera cosa. Segona cosa, que el fons que generi el Govern de les Illes Balears s'inverteixi en els béns de titularitat pública d'acord amb les seves competències. I tercera cosa, que el fons de l'1% cultural de l'Estat es distribueixi segons uns determinats percentatges, que serien els següents: el 50% aniria destinat al Govern de les Illes Balears, quan dic al Govern de les Illes Balears vol dir que el gestiona el Govern de les Illes Balears; i l'altre 50% restant aniria destinat als diferents consells insulars.

Això vol dir que el Govern tendria el 50% de capacitat de decisió dels recursos disponibles per invertir en possibles iniciatives a desenvolupar a les diferents illes, evidentment. No hi ha cap illa que sigui territori del Govern de les Illes Balears, sinó que és el conjunt de les Illes; i després hi ha un altre 50% que es distribueix de la següent manera: el 71% d'aquest segon 50% seria per al Consell Insular de Mallorca, el 16% seria per al Consell Insular d'Eivissa i Formentera, corresponent-ne un 13% a l'illa d'Eivissa i un 3% a l'illa de Formentera; i un altre 13% restant seria per al Consell Insular de Menorca, i els consells podrien aplicar als seus programes d'actuacions concretes que tinguessin previstos totes aquestes coses.

Ara bé, una cosa que a mi em sembla clau, i és que les intervencions dels consells insulars i del Govern amb recursos generats per ells mateixos o amb recursos generats per l'Estat i traspassats a la comunitat autònoma a través del Govern de les Illes Balears han de respondre a un programa d'actuacions que ha de ser aprovat, i així ho diu la Llei de patrimoni, per la Junta Interinsular, i a la vegada han d'estar d'acord amb els plans insulars de gestió del patrimoni històric redactats i aprovats per cada consell insular, que és una tasca a fer pels consells insulars respectius.

Evidentment això va ser bàsicament el contingut. Jo l'expòs a tots vostès perquè n'estiguin assabentats i també lògicament perquè tinguin la possibilitat d'opinar-hi i fer suggeriments i dir la seva; i repetesc, tot això amb la voluntat que la Junta Interinsular sigui un organisme que entri en ple funcionament com més aviat millor. Ja he dit que a la pròxima reunió, que es farà al mes de maig, la idea és aprovar el reglament d'intervencions arqueològiques i ja dur un projecte de comissió d'avaluació que ja estigui gairebé enllestit, només pendent de consultes finals; incorpora ja a partir d'aquesta primera reunió com a institucions consultives la Societat Arqueològica Lul·liana i ARCA; i a la pròxima reunió de la Junta Interinsular la idea ja és intentar tenir una primera relació dels recursos generats per les diferents administracions per tal de poder començar a iniciar un cert calendari d'intervenció dins els diferents programes culturals, i a la vegada cada consell insular i el mateix Govern han de dur ja una primera proposta de programa d'actuacions d'acord amb aquests nou apartats diferents que jo he esmentat que es varen establir.

Crec que del patrimoni de les Illes Balears, que està mancat de moltíssims recursos, amb tots els nous programes d'actuacions que he esmentat hi ha grans necessitats de recursos econòmics, i aquests recursos econòmics que manquen generen també manca de recursos humans destinats a la gestió, estudi, rehabilitació i conservació del patrimoni, de la Junta Interinsular es podran derivar, esperam, beneficis que representin l'inici d'una nova etapa, que esperam que sigui profitosa per al patrimoni històric artístic de les nostres illes, que és prou valuós i que tots plegats no tenim fins ara capacitat d'atendre d'una manera suficientment acceptable.

Esperem que les coses aniran canviant. Esperem que de cada vegada les administracions públiques seran més sensibles a aquest fet, i seran complidores estrictes de la llei, i a la

vegada una altra cosa que farem a la pròxima Junta Interinsular de Patrimoni és iniciar d'una manera més o manco programada el desenvolupament normatiu d'aquesta llei de patrimoni històric, que en molts dels seus articles lògicament genera la necessitat d'establir normes noves per regular determinades coses, no normes en un sentit restrictiu, sinó línies de desenvolupament, haurem fet una lectura atentíssima de la Llei de patrimoni, i tendrem, repetesc, un llistat de línies d'actuació que d'aquesta llei i de la seva aplicació se'n deriven.

Em pareix que aquestes són les coses que bàsicament els volia contar. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Procedeix ara la suspensió per un temps màxim de 45 minuts, en no ser que els portaveus diguin el contrari. Podem continuar?

Passarem, idò, per formular preguntes o observacions, amb un temps màxim de deu minuts per grup parlamentari. Començarem de menor a major. En primer lloc el portaveu del Grup Parlamentari del PSM-Entesa Nacionalista... Perdoni, sí, en primer lloc és el grup que ha demanat la compareixença, que és el Grup Parlamentari Socialista. Sr. Crespí, dic que el grup que ha demanat la compareixença és el Grup Parlamentari Socialista. Per tant, Sr. Crespí, té la paraula.

EL SR. Crespí i PLAZA:

Gràcies, Sr. President. No teníem inconvenient en qualsevol altre ordre d'intervenció.

Bé, jo crec que el Sr. Conseller ens ha explicat clarament que es dona compliment a allò que vàrem introduir a la Llei de patrimoni històric, i era que, tot i que la competència fonamental està transferida als consells insulars, era necessària la coordinació a través d'una junta on fossin representades totes aquestes institucions, i de qualche manera a més s'habilita un mecanisme consensuat, transparent i jo diria que acceptat per tothom, del repartiment d'aquest 1% cultural que, tot i que és cert que no és una quantitat notable, però bé, jo crec que si feim una mica d'anàlisi d'allò que són les inversions, el capítol 6 del pressupost del Govern de la comunitat autònoma, excoient determinades partides que no hi entraran, com són capítol 64, etcètera, així mateix poden ser una aportació que, junt amb la que normalment, lògicament, faran els consells insulars, poden ser una bona ajuda per, com deia el conseller, conservar aquest patrimoni, que realment té una necessitat notable, i no només conservar el patrimoni, sinó poder desenvolupar tota una sèrie d'activitats que tenen molt a veure amb el nostre patrimoni, fins i tot amb l'estudi i amb el foment de determinades coses.

Jo he cregut molt interessant el llistat de tot allò que ha fet. També és cert que a aquesta comunitat, no només a nivell públic sinó a nivell privat, existeixen unes certes dificultats perquè els particulars que són propietaris de patrimoni puguin accedir a la rehabilitació. Jo crec que seria important que aquelles institucions públiques que disposin de serveis de conservació del patrimoni bibliogràfic, de conservació del

patrimoni arquitectònic, etcètera, s'hi pugui accedir des del sector privat, naturalment amb el pagament dels serveis corresponents, però realment la insularitat en aquest cas ens dificulta accedir a les persones d'aquestes illes a serveis de restauració que poden existir a la península, a altres comunitats autònomes, a les grans ciutats, i que per tant això seria també una bona ajuda, perquè certament el patrimoni que està en mans particulars en aquesta illa és important, i crec que és bo que la gent el pugui cuidar.

Jo no m'allargaré gaire més. Crec que, com és normal en les compareixences del Sr. Pons, ha estat absolutament clar, transparent, i crec que ens ha posat en una línia, que era el compliment de la llei, amb la qual estam absolutament d'acord, i simplement li vull donar les gràcies per la seva intervenció.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Crespí. Procedeix per tant, ara sí, a la resta de grups parlamentaris. Pel Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista té la paraula el Sr. Buele.

EL SR. BUELE I RAMIS:

Gràcies, Sr. President. Des del Grup Parlamentari del PSM-Entesa Nacionalista volem agrair la presència del conseller d'Educació i Cultura, que s'ha volgut fer present a aquesta comissió a instàncies del Grup Parlamentari Socialista. Des del nostre grup entenem que és molt positiu que hagi vingut el conseller a informar-nos sobre la reunió constitutiva d'aquesta Junta Interinsular de patrimoni històric, que es va fer dia 1 de febrer d'enguany. Creim que va bé que aquesta cambra estigui informada d'allò que es pensa fer des de l'àrea de cultura del Govern de les Illes Balears.

Respecte de la composició de la Junta Interinsular, nosaltres la valoram molt positivament en el sentit que creim que està constituïda per membres molt qualificats de les més diverses institucions públiques de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera. Per ventura podríem fer una observació respecte del fet que hi participin també d'alguna manera aquelles entitats que són les que en gran mesura posseeixen aquest patrimoni històric de les nostres illes; m'estic referint concretament a representants de les institucions eclesiàstiques, pel fet que també tenen una gran responsabilitat en el manteniment del patrimoni històric artístic d'aquestes illes.

Tot i amb això, nosaltres entenem des del nostre grup que la composició dels membres d'aquesta junta és una composició que ha de permetre poder dur a terme actuacions molt sòlides respecte de la defensa del patrimoni històric de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera.

En tercer lloc, veim molt positiu també que s'hagi volgut recuperar aquest esborrany de decret de reglament d'intervencions arqueològiques i paleontològiques, i sobretot que hagi estat passat a totes aquestes instàncies públiques i altres entitats significatives en el camp de la defensa del patrimoni històric, perquè consideram que un reglament

d'aquestes característiques pot ser molt ben enriquit per les aportacions que es puguin fer des d'aquestes entitats.

Veim també molt positiva l'ampliació del nombre d'activitats consultives, que a més de la Universitat, l'Institut d'Estudis Balearics, l'Institut d'Estudis Eivissencs i l'Institut Menorquí d'Estudis s'hi hagi afegit la Societat Arqueològica i ARCA, són dues entitats que creim que poden fer aportacions molt valuoses.

Respecte llavors del reglament d'organització i funcionament, suposam que la Junta Interinsular de patrimoni històric hi treballarà, de manera que ajudi que aquestes reunions siguin el més efectives possibles.

I pel que fa referència a l'1% cultural, hem de valorar molt positiu també que es vulguin recordar als ajuntaments i als consells els deures que tenen envers l'1% cultural i que aquests nous programes d'actuació hagin estat fixats cap allà a on han d'anar adreçats els recursos de l'1% cultural i la distribució dels fons.

Amb el que ens ha explicat el conseller nosaltres creim que queda molt clar que la gestió de la major part de l'1% cultural roman a disposició del Govern de les Illes Balears, tant pel que fa al fons generats pel mateix govern de les Illes Balears que s'han d'invertir en béns de titularitat pública, i això ens sembla molt interessant com a observació a tenir en compte, com també pel que fa al 50% del fons de l'1% cultural de l'Estat.

Agraïm la presència del conseller i agraïm la presència dels seus col·laboradors que han vingut a aquesta comissió. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Buele. Pel Grup Parlamentari Popular té la paraula el diputat Sr. Gornés.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Gràcies, Sr. President. Primer de tot volem agrair la presència del conseller, de la cap de Servei, Sra. Margalida Ferrando, i del Sr. Pere Muñoz, director general de Cultura, en aquesta comissió.

Voldríem dir que estam gratament sorpresos per aquesta petició de compareixença que ha fet un grup parlamentari que dóna suport al Govern perquè pensam que, bé, s'inaugura una nova tendència quant a la informació: ara no només és l'oposició que vol rebre informació sobre les actuacions del Govern, sinó que són els grups parlamentaris que donen suport a aquest govern, amb la qual cosa estam satisfets d'aquesta nova iniciativa.

Per altra banda també, i posant un poc fil a l'agulla i per contextualitzar aquesta junta interinsular del patrimoni històric, que jo crec que poca gent n'ha sentit parlar i que esperem que d'ara endavant sigui un organisme més conegut, de com va néixer aquesta junta, record un debat bastant profund a la

ponència tècnica que va elaborar la Llei de patrimoni històric on es va tractar aquesta qüestió, i almanco l'esperit que va fer que s'articulessin els diferents punts i els continguts que donen sentit a aquesta comissió va ser en el sentit de crear un organisme que realment coordinés la política de patrimoni històric però, sobretot, un organisme que tutelés de qualche forma les inversions que tant l'Estat com la comunitat autònoma feien de l'1% cultura i d'intentar articular una coordinació real quant a decrets i les possibles normatives i reglament que es poguessin desenvolupar, ja sigui per part del Govern, com és ara la potestat, però per notícies que tenim darrerament amb les diferents preguntes i compareixences que ha tingut el conseller en aquesta casa, idò sabem que hi ha en part la voluntat del Govern de traspassar la capacitat normativa i reglamentària als consells insulars i, evidentment, açò pot suposar una fragmentació i una capacitat jurídica i reglamentària diferent, si cada consells insular realment arriba a ser autònom.

Jo pens que aquest organisme ha de servir realment per açò, per intentar coordinar, sempre respectant les particularitats de cada illa, que hi són: tot i que siguem pocs i que siguem quatre illes, les fronteres hi són i pens que és important que en el moment en què per iniciativa pròpia un consell insular vulgui desenvolupar, per interès o per necessitat, una sèrie d'instruments jurídics que donin cobertura a aquest aspecte, idò que hi hagi una certa coordinació perquè si no ens podem trobar que el tractament i la gestió que pugui rebre el patrimoni històric a Eivissa sigui radicalment diferent, per exemple, del que pugui rebre a Mallorca o a Menorca.

Respecte a la composició de la Junta, ens sembla correcta. Es va fer amb aquest esperit també, que hi hagués una equiparació real entre les illes, però ens ha sorprès que el conseller de Cultura del Consell Insular de Mallorca no tenguí vot en aquesta comissió i que sigui un assessor, per molt competent que sigui -no dubt de la seva capacitat- però, bé, no deixa de sorprendre que hi hagi els consellers d'Eivissa i de Menorca, i que el conseller que en teoria és responsable de la gestió del patrimoni històric de Mallorca sigui contemplat com un assessor amb veu i sense vot.

Açò indica un poc per on va el Consell Insular de Mallorca. Si l'anterior legislatura s'havia conformat un equip -no em cauen els anells aquí per dir-ho- gestor del patrimoni històric competent i extens com no s'havia vist mai en aquesta comunitat, ara el trobam fragmentat i dividit i diluït entre urbanisme i patrimoni històric. Jo particularment lament que s'hagi romput una feina que anava coordinada, per altra banda, i seguia..., els tres consells insulars anaven un poc cap a aquest sentit, no?

Respecte a l'avaluació que ha de fer sobre decrets i reglaments, és cert que l'anterior legislatura pràcticament..., i sense pràcticament, va quedar enllestit un decret d'intervencions arqueològiques i, si no em falla la memòria, l'única passa que s'havia de donar era enviar-lo directament cap al Consell Consultiu; per raons que tothom coneix, d'eleccions, el temps es va tirar al damunt i no va poder ser possible. Ens agradaria saber si realment es pensa seguir

aquest esborrany que es va deixar a la conselleria i, si no és així, quin tipus de modificacions es pensen introduir i en quin sentit, si l'esperit del Reglament es canvia radicalment o si se segueix la mateixa línia, que com el conseller sabrà era bastant nova, també, en alguns aspectes i que creim de tot interès.

Respecte a l'ampliació de les entitats consultives, ens alegra sentir que s'ha ampliat amb dos nous membres. En el debat de la ponència tècnica d'aquesta llei record que va ser un tema que va tenir les seves discussions, perquè es discutia si havia de ser un ventall ample d'institucions que haguessin de tenir aquesta facultat de poder informar, o un ventall restringit. En principi es va optar pel ventall restringit perquè -i em pens que va ser un consens a què van arribar especialment en aquest punt- es va veure que el més oportú era que fossin institucions purament acadèmiques i científiques les que donessin un aval d'aquest tipus. Jo ara veig que entren ja organitzacions no governamentals, d'un àmbit realment concret o que per ara tenen una incidència només sobre una de les illes; m'agradaria saber a proposta de qui o com es va creure oportuna la introducció d'aquests dos organismes i com s'han de canalitzar noves peticions que puguin venir d'altres illes o de Mallorca, perquè hi ha moltes organitzacions no governamentals que potser no tenen un currículum tan extens o una història tan il·lustre com algunes de les que s'han esmentat aquí, però que també fan una molt bona feina i que compten, evidentment, amb tècnics qualificats i amb persones amb una conscienciació i amb un esperit de treball cap a la conservació i protecció del nostre patrimoni històric que jo crec la pena que val la pena tenir-les en consideració. Per tant, ens agradaria saber com es pensa canalitzar aquesta inquietud.

Diu el conseller que la Comissió de valoració de béns culturals és una altra de les assignatures que pensa emprendre. Jo crec recordar que a finals del 98 hi ha un decret del Govern balear on ja es constitueix una junta de valoració d'aquest tipus de béns, tant mobles com immobles, i aquest mateix diputat recentment ha fet una sèrie de preguntes al respecte per saber..., recopilar un poc d'informació sobre quina ha estat la tasca fins ara, des de la seva constitució fins ara, d'aquesta junta. Volem saber si és que es pensa canviar radicalment l'esperit i la filosofia d'aquesta junta o si es pensen mantenir un poc les funcions per les quals va ser creada, que a nosaltres ens semblen correctes. De qualsevol forma, evidentment, tot és millorable, i si les modificacions o la creació d'aquesta nova junta que ha comentat el conseller implica una gestió més eficaç i més directa sobre els objectius pels quals va ser creada, ho celebrarem.

Respecte a l'1% cultural... No, abans voldria dir també, fent un poc marxa enrere, el conseller també ha dit, recollint el que diu la Llei, que aquesta junta ha de ser consultada sobre projectes de llei; n'hi ha diversos pendents en aquest sentit, com puguin ser els de museus o els d'arxius i biblioteques. Nosaltres voldríem saber si la intenció de la conselleria és fer una única llei que englobi aquests dos camps o, com era l'esperit de l'anterior equip de govern, fer-ne un específic, ja sigui a través de llei o de reglament, que reguli la constitució i la gestió dels museus, perquè com sabrà el conseller actualment ens trobam en una situació que comptam amb museus públics,

museus privats i, enmig, tota una amalgama molt diversa de gestions i d'usos que nosaltres creim que necessita una normalització i una codificació per tal que, en definitiva, els béns del patrimoni històric que tutel·len aquestes institucions es vegin emparats per la llei, perquè nosaltres entenem que en alguns casos estan fora d'ordenació.

També voldríem saber si es preveu crear noves comissions tècniques dins aquesta junta. Ja se'ns n'ha anunciat una; voldríem saber si hi ha previsió d'altres, i no sé si ho he sentit o si ho ha dit el conseller, però jo ho reiter per si de cas: quin calendari hi ha per aprovar i comptar amb el reglament de funcionament d'aquesta junta?

L'1% cultural, vostè diu que les esperances es poden veure frustrades. No voldria ser tan negatiu, perquè nosaltres hem pogut avaluar la inversió que podria suposar fent un recompte de les obres amb un pressupost de més de 50 milions de pessetes de l'any 99, i resulta una xifra bastant correcta; per la informació que ens ha passat el Govern balear resulta que hi va haver 10.900, 84.427, 109 milions de pessetes, que açò implica, l'1% cultural implica uns 2.000 milions de pessetes, és una bossa bastant sucosa, mil i busques milions de pessetes, si són certes les xifres que ens ha passat el Govern balear. Amb açò no vull dir que, de la relació d'obres de més 50 milions de pessetes que ens ha passat el Govern de les Illes Balears, n'hi hagi algunes que no els correspongui la inversió de l'1% cultural, però en principi aquestes són les xifres que se'ns han passat, amb la qual cosa, com sabrà el conseller també, la Llei atorga una doble possibilitat per repartir aquests doblers: una que diu que les inversions que facin les administracions públiques de més de 50 milions de pessetes i, per tant, el seu corresponent 1% cultural, puguin ser transferits als consells insulars directament, o que passin a la coordinació de la Junta Interinsular en aplicació dels programes d'inversions i ajudes redactats pels consells o pels que pugui elaborar el propi govern.

La pregunta és: El Govern balear pensa elaborar un programa d'ajudes i foment cap al patrimoni històric?, perquè el que nosaltres entenem és que aquestes ajudes benvingudes siguin, totes són poques, però s'han de canalitzar cap als instruments adients, i els instruments adients són els plans de gestió del patrimoni insular de cada illa i el pla de gestió del patrimoni del Govern balear, si és que considera que s'ha de redactar i s'ha d'aplicar en aquest sentit que, tot sigui dit, a Menorca el juny del 99 es va deixar damunt la taula un primer esborrany i, si no m'equivoc, dins el maig, dins el proper mes, el Consell Insular de Menorca ja comptarà amb aquest primer pla. No sé la situació dels plans de gestió de les altres illes com estan, però em pens que no tan avançats com el de Menorca, estam quasi segurs d'açò.

Respecte als percentatges que el conseller ens ha comentat, de com es faria la distribució d'aquestes illes, home, és una valoració que, si em permet el conseller, voldria meditar amb un poc de calma, però el perill que hi veig és que, si es fa la distribució de fons per compartiments estancs, es corre el perill que en un moment determinat hi hagi una inversió urgent o prioritària, inesperada, perquè per molts de plans que facem

quan parlem de patrimoni històric sempre ens trobam amb sorpreses i amb assumptes inesperats que potser necessitarien una certa flexibilitat per poder transvassar els fons corresponents per tal de fer una intervenció d'urgència. Estic pensant ara mateix, per exemple, en la ronda nord de Ciutadella, que està paralitzada perquè s'ha localitzat un jaciment arqueològic; el pressupost són, segons ens va dir el conseller d'Obres Públiques, uns 40 milions de pessetes i no correspon al Consell Insular de Menorca, evidentment, pagar aquesta quantitat perquè no és el promotor de l'obra, correspon al Govern balear, i fa uns quants mesos que l'assumpte està aturat perquè no es troben els fons adient. Jo pens que la funció d'aquesta junta podria ser realment eficaç en aquest sentit.

Respecte a les inversions que pugui distribuir dins aquests percentatges o compartiments el Govern balear voldríem saber, primer, com es va arribar a aquest acord del 16% per a Eivissa i Formentera i 13% per a Menorca, quins barems, quins coeficients es van aplicar per poder arribar a aquest percentatge, i si dins aquest 50% que correspon al Govern balear gastar per desenvolupar programes dins cada una de les illes hi entren també els centres com museus, biblioteques, arxius..., si centres d'aquest tipus poden sortir beneficiats d'aquest 1% cultural o també són institucions que ja tenen el seu pressupost tancat i no se'n podran beneficiar.

No sé si em deix alguna cosa al tinter però, bé, en tot cas a la rèplica podem incidir més en altres aspectes.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gornés. Sr. Conseller, pot contestar en voler.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Damià Pons i Pons):

Gràcies, Sr. President. Respondré a les intervencions dels diferents diputats.

El Sr. Crespí crec que ha introduït una cosa a la qual jo no havia fet esment i és important. És, evidentment, el que ha dit ell: Una gran part del nostre patrimoni històric és de propietat privada, però evidentment el fet que sigui de propietat privada no l'ha d'excloure de la possibilitat que hi hagi recursos públics per millorar aquest patrimoni privat, perquè més enllà de la seva titularitat -diríem- de propietat, és evident que té una dimensió de bé col·lectiu. Això no vol dir que no s'hagin de lligar les possibles ajudes econòmiques a la rehabilitació del patrimoni "privat" a una sèrie, com ha dit vostè, de prestacions que pugui haver de tenir el particular en relació al patrimoni del qual és posseïdor; a mi, per exemple, un exemple que se m'ocorre, seria bastant raonable que si es donen 3 milions de pessetes per restaurar una pintura de valor notable, hi hagi un cert contracte perquè després aquella persona està obligada a cedir-la a l'administració pública si vol fer-ne una exposició; no ho sé, és el primer que se m'ha ocorregut, però seria bastant raonable, em sembla a mi, això. Per tant, efectivament, els propietaris -diríem- particulars, els particulars propietaris de béns, també han de

poder optar a les possibles línies de suport sempre que els seus béns s'emmarquin dins alguns d'aquests programes d'actuació que jo he esmentat.

El Sr. Cecili Buele diu una altra cosa que tampoc no havia esmentat i que crec que està molt bé que l'hagi tret, i és que una part important del patrimoni de les Illes Balears és, diríem, patrimoni eclesiàstic i té una titularitat, per entendre'ns, que és l'Església, i vostè diu que no hi ha representants de l'Església a la Junta. Evidentment per llei no hi pot ser, com a entitat consultiva quedaria una cosa estranya i, aleshores, com creim que s'ha de resoldre això?, que era una manera com estava anteriorment resolt, que és firmant un conveni, no sé si, d'una banda, Govern i tres consells amb els bisbats de les tres illes, o si cada consell insular amb el bisbat de cada illa. Aquest podria ser un tema que tractàssim a la propera Junta Interinsular i jo crec que aquest és el camí correcte per resoldre aquest tema: un conveni global o particular de cada illa, en el qual les institucions públiques polítiques arriben a un acord amb els propietaris, per entendre'ns, del patrimoni eclesiàstic, que és evidentment importantíssim i que és un bé patrimonial que va més enllà del seu estricte ús i valor religiós, com és lògic.

Després al Sr. Simó Gornés, que és el que ha fet la intervenció més llarga, jo li comentaré una sèrie de coses. Bé, és evident que el Sr. Gornés entén perfectament la funció de la Junta Interinsular, ell va ser un dels responsables de la creació d'aquest organisme, i dic això en un sentit positiu de responsable. Ell sap que aquest organisme d'alguna manera era un poc el bessó de la Llei de patrimoni, i en bona mesura com se solucionava aquest tema de la Junta Interinsular era el que determinava el suport major o menor de diferents grups polítics a la Llei de patrimoni. Jo crec que al final es va arribar a una bona solució i afortunadament enguany ja es pot fer operativa aquesta tasca.

Ha tret un tema que jo entenc que el preocupi, que periòdicament en parla; a mi també em preocupa i crec que seria un error gravíssim que cada illa -no sé si acabaran tenint els consells insulars capacitat normativa o no, no ho sé- que cada illa generàs una normativa específica per coses específiques anant absolutament per lliure en relació als altres consells insulars. Jo crec que això no seria sensat, acabaria creant disfuncions i no crec que fes cap cosa profitosa, que se'n derivàs cap cosa profitosa, i per tant jo crec que la Junta Interinsular, en allò que fa referència a patrimoni és l'àmbit dins el qual, hi hagi normativa generada pel Govern o hi hagi normativa generada pels consells insulars, el tema de la coordinació s'ha de resoldre. Crec que la sensatesa mínima exigeix això i crec que de la lectura correcta de la Llei de patrimoni, que és una llei, se'n desprèn aquesta línia d'actuació.

Després ha fet una referència al Consell Insular de Mallorca. El Consell Insular de Mallorca té desdobladament les competències en patrimoni en exercici de les seves llibertats de decidir-ho, i hi ha dos tipus diferents de responsabilitat i el Consell Insular és la institució que a petició del conseller del Govern ha fet el seu representant, però jo crec que hem trobat una bona solució,

perquè la idea és que hi hagi capacitat de poder escoltar directament tots els implicats.

Després ha fet referència al Reglament d'excavacions; diu que a l'anterior legislatura només quedava pendent del Consell Consultiu, jo crec que és cert, això, però tampoc no es va arribar a fer mai una reunió formal de responsables de patrimoni dels tres consells insulars en la qual es donàs el vistiplau definitiu al Reglament d'excavacions, i ara el que fa aquesta comissió tècnica en representació de les tres institucions insulars i del Govern és mirar de fer una filtrada d'aquell reglament per tal de fer una proposta definitiva i, per tant, jo crec que la pròxima junta es pot aprovar i després cada institució ho haurà de sotmetre a consulta pertinent allà on correspongui.

Després, respecte a les entitats consultives en un moment determinat vostè ha dit que hi ha més organitzacions no governamentals; ha utilitzat aquesta expressió com si totes les que ara ja hi són per llei fossin organitzacions governamentals. En realitat no n'hi ha cap, que sigui pròpiament organització governamental. L'Institut d'Estudis Eivissencs és evident que no és una organització governamental, és una institució de la societat civil que està fent una feina en aquest àmbit; l'Institut Menorquí d'Estudis, encara que estigui tutelat pel Consell de Menorca també té una autonomia de funcionament; per tant, jo crec que el criteri és: institucions dedicades a l'estudi, al foment del coneixement de patrimoni, que tinguin una activitat continuada els darrers anys i tinguin un currículum de personal humà i de feina feta important, m'explic? Jo crec que hi pot haver una institució que té 150 anys d'història -no pens en cap- però que resulti que en fa 10 o 12 que en realitat són tres socis que mantenen el local obert però no hi ha ni línia d'investigació; en aquest cas jo crec que aquesta entitat no ha de formar part d'una entitat consultiva, per ventura se li ha de fer alguna altra cosa, però jo crec que no; ara, aquestes dues que s'han introduït jo crec que tenen aquesta qüestió perfectament resolta.

Així i tot, jo crec que no ha de ser fàcil esser entitat consultiva, no ha de ser fàcil, hi ha d'haver una feina feta que avala el dret a ser part com a entitat consultiva d'aquesta gestió del patrimoni, i afortunadament les Illes Balears són una societat suficientment dinàmica i cada vegada amb més estudiosos i amb gent més interessada pel patrimoni com perquè hi pugui haver una expectativa que n'hi pot haver més, d'entitats consultives. I com s'han de fer entitats consultives? Hi ha la sol·licitud formal o a proposta dels mateixos membres de la Junta Interinsular, que va ser com espontàniament va sorgir el tema a la primera reunió que férem.

Respecte a la Junta d'Avaluació de Béns, que és l'organisme que existeix actualment amb aquest nom, per ventura jo he dit creació i, efectivament, era millor dir adaptació d'aquesta junta o d'aquesta comissió d'avaluació al que és l'àmbit de la llei. Concretament això es va aprovar un mes abans, aproximadament, que s'aprovàs la llei en el Parlament i ha estat operativa, i la idea no és canviar res, jo crec que fonamentalment servirà el mateix, no sé si la mateixa denominació, no hi ha cap voluntat per part d'aquest conseller ni crec que per part de ningú que formi part de la Junta

Interinsular, d'eliminar una cosa si és que és una cosa vàlida i funciona bé. Per tant, haurem de referir-nos a aquest organisme per saber al final quina cosa hi ha.

Respecte al tema dels projectes de llei prevists que fan referència a patrimoni, nosaltres estam treballant amb la hipòtesi d'una doble llei, com diu vostè que es treballava l'anterior legislatura: una llei de museus d'una banda, i una altra d'arxius i biblioteques, i la nostra previsió seria que l'any 2001 fos un any en el qual es pogués avançar considerablement en l'elaboració d'aquests dos projectes legislatius; no sé si definitivament es pot acabar el 2001, jo pens que sí, i una mica amb la perspectiva de ja poder enfocar la cosa en relació amb una situació a la qual probablement els consells insulars ja hauran rebut la gestió de museu i de biblioteca que en aquests moments encara són gestionats pel Govern, un traspàs de gestió de serveis, per entendre'ns, als consells insulars.

Calendari per tenir aprovat el Reglament intern. En realitat no sé quin calendari, però supòs que és qüestió de mesos. No sé si a la pròxima junta encara no, però abans de l'estiu n'haurem de fer una altra i probablement es pot resoldre ja el tema de reglament intern.

El tema de la quantitat que genera l'1% cultura, desgraciadament no crec que sigui tant com la que vostè ha dit. Em sembla que no sé si ha comptat un 10%, en lloc d'un 1%. Jo som de lletres com vostè i, per tant... Eh?

(Intervenció innoïble)

Idò 10.000 milions d'obres..., 10.000 milions d'obres quan aplicam l'1% cultural, quant és? 100 milions de pessetes. No, perdoni, perdoni.

EL SR. PRESIDENT:

Senyors diputats, pensin que això no és un concurs

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Damià Pons i Pons):

Aleshores, un altre tema que és la doble possibilitat per repartir l'1% cultural, jo crec que hi ha un fet que recomana que no facem moure massa els duros, perquè si els feim moure massa no fos cosa que es despistin a qualche lloc de l'administració. Per tant, jo crec que els consells insulars el que han de fer és aplicar directament els recursos que generi l'1% cultural de les inversions dels consells insulars i, això sí, cada consell insular ho ha de fer d'acord amb aquest pla de gestió que s'haurà elaborat i que s'haurà aprovat en el marc de la Junta Interinsular.

Després ha tret un tema que crec que és interessant que també hagi tret, jo l'hauria d'haver dit i no ho he dit, que és el tema dels percentatges d'inversió en 71 i tal. Jo efectivament estic totalment d'acord amb vostè que no hem de ser dogmàtics en l'aplicació d'aquest percentatge. Jo crec que aquests percentatges -vostè ha dit que demanava flexibilitat, jo crec que és una bona petició, jo també m'apunt a demanar flexibilitat- jo

crec que aquests percentatges marquen una tendència, i el que jo concretament vaig dir el dia que ens constituïrem és que per favor no caiguem en la misèria de cada any fer sumes i restes a veure si a tu t'ha tocat el 71, que és el que te tocava..., no, mirem dos o tres anys, perquè jo crec que és per paquets d'anys que podem veure si realment el que correspon a cada una de les Illes és una mica el que s'ha acordat perquè, efectivament, hi pot haver algun any que sigui convenient a una illa que li toqui més percentatge i aquests percentatges serveixen perquè l'any següent o els següents es reequilibri el que ha tocat a l'illa, és un poc el que jo pensava. Barems que s'han tingut en compte o factors que s'han tingut en compte per establir aquests percentatges, li he de dir que tampoc no és una cosa supersofisticada, l'elaboració d'aquests percentatges, però fonamentalment territori i població, bàsicament.

I després, m'ha fet una pregunta final, que és la darrera de totes que he apuntat, a veure si els museus, biblioteques, arxius es podran beneficiar de les inversions de l'1% cultural. I vostè ha dit si se'n podrien beneficiar o si se suposa que ja tenen pressupost propi i que, per tant, no han de tenir possibilitat d'acollir-se a l'1% cultural. Bé, com que vostè sap, i tots els que som aquí sabem que els pressuposts d'aquestes institucions culturals són de misèria i tenen una capacitat de fer inversions en millora del seu fons, etc., etc., molt escassa, personalment no va sortir a la Junta Interinsular, l'altre dia, quan la constituïrem, però jo personalment som partidari que museus, biblioteques i arxius es puguin beneficiar d'un percentatge de l'1% cultural, però hauríem d'evitar que això fos l'excusa per no intentar millorar els pressuposts d'aquests equipaments culturals que també s'hauria d'intentar. Clar, no fos cosa que amb la història de l'1% cultural, no, jo crec que l'1% cultural ha de ser per poder fer una mica més d'allò que ja és just i objectiu que faci cadascun d'aquests equipaments culturals.

Em sembla que he respost a totes les seves preguntes, molt telegràficament, però em sembla que sí. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. En torn de rèplica, té la paraula el Sr. Crespi.

EL SR. Crespí i PLAZA:

En primer lloc, voldria corregir una cosa que no he dit a la meva primera intervenció i que era també agrair la presència de la Sra. Ferrando i del Sr. Pere Muñoz, que he estat l'únic portaveu que no ho ha dit. Per tant, corregit això.

Bé, jo crec que no ens ha de sorprendre aquesta compareixença, que l'haguem demanada, en qualsevol cas crec que planeja aquí el mateix esperit que hi va haver quan férem la llei, de la qual, aquí, hi ha un nombre de ponents important i, per tant, si hi va haver un acord en aquell moment, jo crec que en donar coneixement que les coses que s'estan fent es fan amb aquest esperit de consens i de participació de les diferents institucions de la comunitat autònoma, jo crec que no ha de sorprendre a ningú, sinó que ha de ser habitual.

Voldria tocar tres temes concretament, el tema de les entitats consultives, aquí es dona una cosa que és una mica una paradoxa, és a dir, aquells partits a les sigles dels quals apareix la paraula "socialisme" que sempre ens han acusat d'estatalistes, som els que volem donar participació a la societat civil, és a dir a aquelles organitzacions que no són de l'Estat, i vull dir que l'estat aquí serien les institucions, sinó donar entrada a aquelles institucions que no essent estatals, tenen una tradició històrica important en la conservació, estudi, etc., tenen relació amb el patrimoni cultural.

I, en aquest sentit, jo voldria que les nostres illes, tal vegada pel fet insular, però tampoc no és exclusiu de Balears, molt de desenvolupament s'ha donat a través d'institucions d'aquestes, i no només d'institucions, sinó fins i tot de persones que per les raons que sigui no varen poder accedir a estudis importants i, des d'una perspectiva una mica *amateur*, han arribat a ser reconegudes internacionalment pel seu prestigi, ho tenim en el camp de les ciències naturals, el Sr. Colom de Sòller, o el Sr. Andreu Muntaner, en el cas de la paleografia, etc., etc., etc. Per tant, jo crec que és bo que vinculem el més possible, sobretot en la conservació d'un patrimoni que, com he dit i crec que és evident, es troba sobretot en mans privades, que la societat, en el seu conjunt, s'hi involucra, i si volem que això sigui així, els primers que hem de fer la passa hem de ser les administracions, obrint-los les portes perquè puguin parlar allà on es diuen coses en relació amb el tema que ens ocupa.

I crec que una passa que s'hauria de fer més, sé que és difícil, però caldria estudiar-la, i caldria estudiar-la a un moment en què aquesta comunitat autònoma ja té participació a la fiscalitat que (...) les persones, i és una cosa que aquí no és molt freqüent, que són les donacions. El Sr. Pons ha esmentat que el patrimoni en mans privades que gaudeix d'alguna ajuda, hi hauria d'haver un compromís per part de qui la rep que aquell patrimoni que s'ha cuidat, rehabilitat, millorat amb fons públics, també pogués ser contemplat, vist pel conjunt de la ciutadania que a través dels seus impostos ha permès que allò es rehabiliti. I, per tant, jo crec que s'hauria d'intentar fer alguna cosa en relació amb la fiscalitat i amb les donacions que es puguin fer, en l'àmbit de les nostres competències, perquè aquest patrimoni que és privat, moltes vegades es desmembra, es ven a l'exterior, etc., i al final és una pèrdua per a nosaltres. Recordem algunes adquisicions que va fer el Consell Insular de Mallorca a la legislatura passada, desconec si es va fer a les altres illes, de biblioteques, etc., que jo crec que és important. Per tant, el millor seria, també, alguna cosa que convendria que aquesta comissió analitzàs, veig que hi ha un apartat important que són mesures de desenvolupament de la llei, crec que aquí hi caben moltes coses.

I quan jo em referia al tema del patrimoni en mans privades, crec que també en aquesta, que és una comunitat petita, s'haurien de fer esforços per recuperar o que no es perdessin aquells oficis artístics relacionats amb el patrimoni, des de la restauració de pintura, des de la restauració de documents, l'enquadernació de llibres que tinguin un cert valor i que estiguin deteriorats perquè si no es fa això des de les administracions, el volum econòmic que alguna d'aquestes

activitats puguin dur és relativament reduït. Jo crec que aquí, com que ens interessa que això no es perdi, que continuï existint, jo crec que aquí s'hauria de fer una passa i una col·laboració des de les administracions públiques.

I en tercer, bé, ja seria una cosa de les matemàtiques, evidentment, l'arqueologia és una mica enfora de les matemàtiques, però ja ens -com diuen els forasters- *nos podríamos dar con un canto en los dientes* si els números que fa el Sr. Gornés foren ver. Miri, només li diré que si el pressupost d'aquesta comunitat autònoma són 150.000 milions i n'invertíssim en allò que genera l'1% cultural, 50.000 milions, i tots aquests fossin d'obres de més de 50 milions, en tot cas ens en tocarien 500, per tant, això seria el sòtil òptim que podríem obtenir, a partir d'aquí, tirem per avall i encertarem en la xifra.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Crespí. Sr. Gornés, vol intervenir?, i no faci massa menció a aquesta confusió de xifres, perquè, si no en parlarem massa estona, em sembla. Té la paraula, Sr. Gornés.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Gràcies, Sr. President. Molt breument, em sembla molt interessant el tema que s'ha tractat sobre el patrimoni privat, pens que sí, que el 99% del patrimoni (...) és en mans privades i són aquestes les que haurien de veure's recolzades, de qualche forma, amb programes de foment i de recuperació i d'informació sobre aquest patrimoni, i pens que sí, que s'hauria de fer un esforç a través dels diferents plens de gestió per contemplar mesures en aquest sentit, que no hi hagi por de fer conèixer un patrimoni històric que és en mans privades i que les institucions públiques no es converteixin en policies d'aquest tipus de patrimoni, sinó que s'haurien d'articular les compensacions i mesures de foment adients i correctes.

Respecte del comentari sobre la inclusió de nous organismes com a institucions consultores per a la junta, ho feia en el sentit més positiu possible i sense menysprear absolutament la inclusió de noves associacions, però pens que sí, que s'ha de tenir un tractament especial per a aquestes entitats socials i civils que moltes vegades, de forma desinteressada, fan una molt bona feina per tutelar patrimoni, que fan, en certa manera, de *Pepito Grillo* de les institucions en molts de casos, i que gràcies a aquestes institucions i associacions s'ha salvat molt de patrimoni històric. Però una cosa és això i que l'administració hauria de correspondre de qualche manera, amb els programes adients per vincular-les i promocionar-les, però en el sentit de gestió, de recuperació i de conscienciació, jo crec que la labor educativa i el boca a boca que poden fer aquestes associacions és molt més important que no incloure-les dins una junta com a institució consultiva que, en definitiva, se'ls demana perquè avaluin d'una forma tècnica el valor històric, patrimonial o artístic d'un bé que ha de ser declarat bé d'interès cultural que és la màxima categoria de protecció de la nostra legislació. Per això defensava jo, com a

més idònies aquelles institucions o organitzacions que tenen un sentit realment acadèmic.

I respecte als percentatges de l'1% cultural, el que he dit és que el Govern m'ha passat unes xifres que pugen a 10.900 milions de pessetes en inversions superiors a 50 milions, però he dit també que a part d'aquestes inversions, possiblement no s'hagin de veure afectades per l'1% cultural perquè poden afectar, no ho he repassat, la veritat, poden afectar inversions en patrimoni històric i pens en la mateixa rehabilitació de part de la casa, no sé si és un edifici catalogat o té interès, però tal vegada es pot contemplar així, el percentatge és bo de treure a partir d'aquí, una vegada tenguem les xifres clares.

Res més.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gornés. Sr. Conseller, per tancar.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Damià Pons i Pons):

Sí, responent el Sr. Crespí, dues coses. Ell ha fet esment, jo diria a manera de record o homenatge, a tota una sèrie d'illencs il·lustres que han fet grans aportacions sense estar emparats per titulacions acadèmiques o per institucions acadèmiques, jo crec que és molt oportú aquest recordatori, un dia com avui, jo el subscric.

Després, el tema de les donacions, també l'havia deixat de banda i és importantíssim. De cada vegada hi haurà més gent que voldrà pagar els seus drets d'herència, no domin la terminologia tècnica adient, però ja ens entenem tots, els seus drets d'herència, no en duros, no en pessetes, sinó donant a l'administració pública pintures, bibliografia, etc., etc. Jo crec que això, des de l'administració autonòmica, s'ha de mirar d'afavorir, encara que l'administració autonòmica, lògicament, té dèficits evidents pressupostaris i per ventura tampoc no ho podrà fer d'una manera absoluta, i una cosa que he pensat quan he sentit això, és que crec que una cosa que hauria de fer la Junta Interinsular possiblement a la propera sessió, és establir els criteris per decidir quin patrimoni interessa i no interessa, perquè, evidentment, pot no interessar tot, hi pot haver coses que des del punt de vista patrimonial són importants, però perquè o no fan referència a temàtica de les Illes Balears, o per les raons ics, i crec que estaria bé que la Junta Interinsular se'n fes una reflexió, i jo em compromet a dur-la a la propera reunió que es faci.

Esforsos per recuperar oficis artístics relacionats amb la restauració del patrimoni. Efectivament, afortunadament aquests darrers anys comença a haver-hi illencs que ja tenen una formació tècnica professional molt solvent, han estudiat a escoles que formen per a això i crec que duim bon camí, crec que de cada vegada es tracta de ser més rigorosos amb aquest àmbit i probablement la cosa pot anar a més i, fins i tot, hi ha una possibilitat que en aquests moments des de la Conseller d'Educació no tenim resolta, que és una línia d'estudis de restauració de béns artístics de l'Escola d'Arts de Palma, que

és una de les coses que han recomanat i que jo crec que si oferís garanties realment la implantació d'aquests estudis, amb una perspectiva de dos, tres cursos, per ventura es podria plantejar. Ara, el tema de les garanties ha d'anar per davant la segona cosa, que és implantar els estudis.

Respecte del sr. Gornés, m'ha agradat aquesta frase que diu que no s'ha de tenir pot a donar a conèixer el patrimoni privat, hi estic totalment d'acord, que les institucions més idònies són aquelles que tenen un sentit més acadèmic, també hi estic d'acord, i ara recuperaré unes informacions que li havia d'haver donat abans i no les hi he donat i que, d'alguna manera, amplien alguna cosa, i que agraesc als dos responsables, un polític i l'altre tècnic de la conselleria, molt competents tots dos i que han completat aquestes informacions.

Quan parlem del tema de la junta de qualificació i valoració de béns de patrimoni cultural, el decret que existeix sembla ser que només és aplicable al que és propi del Govern, en canvi ara seria una cosa més general que també afectaria els factors externs, seria una creació d'una junta o d'una comissió d'àmbit general, això seria una cosa a esmentar.

Després, sembla ser que l'Església, no sé si només l'Església de Mallorca o la de les Illes Balears en el seu conjunt, ha creat una comissió de patrimoni i sembla que han demanat la possibilitat de ser considerats entitat consultiva, s'haurà de veure, no n'estava assabentat d'això en aquests moments.

I després, respecte de l'1% cultural de l'Estat, m'informen, ho sabia però no me n'havia recordat de dir-ho, que l'1% cultural de l'Estat no es pot dedicar a béns privats, només es pot dedicar a béns que són de titularitat pública, encara que també és ver que l'Estat impulsa el Pla de catedrals que no són precisament catedrals diríem de propietat privada, de propietat pública, vull dir, per tant, supòs que és possible que hi pugui haver una certa demanda que també es considerin determinats béns privats o, si no, compensar amb els recursos de l'Estat i els recursos autonòmics, privat, públic, a nivell de patrimoni.

Bé, aquests són alguns comentaris que m'han enviat i que els he volgut transmetre a tots vostès. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Esgotat el debat i l'ordre del dia de la sessió d'avui, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	2.000 pessetes.
Sis mesos	1.000 pessetes.
Tres mesos	500 pessetes.
Preu de l'exemplar	100 pessetes.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 16
PALMA DE MALLORCA

Imp. Parlament de les Illes Balears. Palma

